

[Bording.]

om nye Driftslaaneforeninger, føler jeg mig overbevist om, at Loven ikke vil faa nogen nævneværdig Betydning.

Det andet Lovforslag, der er fremsat af den højtærede Regering, gaar ud paa, at der af Statens Midler kan udlaanes 10 Mill. Kr. til Opnaaelse af Akkordordning i Landbruget. Jeg har tidligere, ogsaa her fra denne Plads, udtalt, at der er tre Forhold, der har medvirket til, at det danske Landbrug ikke i samme Omfang som andre Erhverv har kunnet udnytte den Fordel, der i visse Tilfælde kan ligge i at opnaa Akkord, Nedskaering af Gældsbyrden gennem Akkordordning. For det første, at man hidtil har savnet et vejledende og bedømmende Udvalg, som skulde hjælpe til at opnaa Forstaaelse mellem Kreditorer og Debitorer. Det var det, som i Fjor ved Ændringen i Akkordloven blev gennemført af de tre Partier, Venstre, Konservative og Socialdemokrater. Det er noget, som efter min Opfattelse kan have nogen Betydning og i alt Fald er nødvendigt, hvis der skal komme noget ud af Akkordordningen indenfor Landbruget. For det andet, at der ikke kan indskydes frisk Kapital, at der ikke er Mulighed for at skaffe Penge til Veje, som kan medføre, at man kan faa Kreditorerne til at kvittere en Del af deres Tilgodehavende. Det er nemlig en stor Mangel. Hvis ikke man kan det, vil det i overordentlig mange Tilfælde være uhyre vanskeligt at opnaa Akkordordning og tillige at faa disse Penge bragt til Veje paa en saadan Maade, at Renten ikke bliver for høj for de paa-gældende Landbrugere. Og for det tredje har jeg nævnt, at man ikke kan tænke sig, at Akkorden vil faa nogen nævneværdig Betydning, hvis man ikke faar Lov til at inddrage Pantegælden under Akkordordningen.

I Fjor blev der, som sagt, gennemført en Ændring med Hensyn til et Udvalgs Nedsættelse, saaledes at denne Mangel efter mit Skøn nu er afhjulpet. Men det har vist sig ikke at have haft nogen nævneværdig Betydning, maaske slet ingen Betydning, i det Aar, der er gaaet, og det er ganske naturligt, at det har ingen Betydning, at man løser det ene Spørgsmaal, naar man undlader at løse de to andre. Nu har Regeringen taget det Standpunkt i Aar at fremsætte et Forslag, der i nogen Grad — ganske vist efter min Opfattelse efter forkerte Principper — imødekommer det andet Ænske, som fremsættes, og som det er nødvendigt at imødekomme, hvis der skal opnaas Akkordord-

ning, nemlig Tilvejebringelse af Kapital, men endnu har man fra Regeringens Side ikke villet være med til det tredje, som er nødvendigt, nemlig Pantegældens Inddragning under Akkordordningen, og jeg frygter derfor i højeste Grad for, at hvis man i Aar gennemfører det ene Forslag om Tilvejebringelse af Penge, maaske endogsaa paa en forkert og daarlig Maade, vil det blive en lige saa stor Skuffelse, som det blev i Fjor, da vi gennemførte Udvalget uden at tage de andre to Punkter med.

Hvad selve Forslaget om at stille disse 10 Mill. Kr. til Raadighed angaar, gaar det jo ud paa, at det skal overlades til Banker og Sparekasser at forvalte disse Penge og fordele dem omkring i Landbruget. Det foreslaas, at det sker paa den Maade, at Banker og Sparekasser faar disse Midler til den billigst mulige Rente af Statskassen, til den Rente, hvortil Staten kan laane disse Penge, og at Bankerne og Sparekasserne faar Lov til at tage $\frac{1}{4}$ pCt. i Administrationsudgifter. Jeg tør naturligvis ikke udtale mig om, hvorvidt det er tilstrækkeligt med den $\frac{1}{4}$ pCt., men hvis jeg ser hen til, hvorledes det gaar, naar jeg har et Hundrede Kroner tilovers og sætter dem i en Sparekasse, og jeg saa efter nogen Tids Forløb ønsker at laane i vedkommende Pengeinstitut, saa viser det sig, at der er et uhyre Misforhold, en Forskel af 2 à $2\frac{1}{2}$ pCt. mellem Indlaans- og Udlaansrenten. Under disse Omstændigheder er det noget vanskeligt at forstaa, at naar det er Statsmidler, som stilles til Raadighed, kan de vedkommende Institutter forvalte Pengene for $\frac{1}{4}$ pCt. Jeg frygter for, at allerede af den Grund vil Banker og Sparekasser ikke tilstrækkeligt udnytte det, som her er tænkt at skulle hjælpe Landbruget. Men bortset fra dette Forhold, om hvilket jeg naturligvis ikke kan udtale mig med den nødvendige Sagskundskab, forekommer det mig, at ved at overlade det til Banker og Sparekasser følger man et i allerhøjeste Grad forkasteligt Princip. Thi det betyder jo, at selv om de Ledere, der findes i Bankerne og Sparekasserne, er i højeste Grad brave og gode Mennesker, kan man ikke fortænke dem i, om de ogsaa er saa menneskelige, at de tænker paa sig selv, naar de skal foretage saadanne Udlaan for at hjælpe til en Akkordordning. Det sker jo, at Banker og Sparekasser har Penge, der er i Knibe ude omkring i Landbruget — af den Slags Forhold findes der overordentlig mange i Øjeblikket, og man kan ikke fortænke de vedkommende Banker og Sparekasser i, at de, naar de faar stillet 10 Mill. Kr. til Raadig-